

בש"פ 2807/14 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 2807/14

לפני: כבוד השופט א' שם

העוררת:

מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב:

פלוני

ערר על החלטתו של בית המשפט המוחזין לנوع
בירושלים, במ"ת 14-03-56275, מיום 13.4.2014,
שניתנה על-ידי כב' השופט מ' סובל

תאריך הישיבה:

י"ד בניסן התשע"ד (14.4.2014)

בשם העוררת:

עו"ד איל כהן

בשם המשיב:

עו"ד לאה צמל

החלטה

1. לפניו ערר על ההחלטה של בית המשפט המוחזין לנوع בירושלים (כב' השופט מ' סובל), במ"ת 14-03-56275, מיום 13.4.2014, בגין הורה בית המשפט על שחרורו של המשיב ממעצר, בתנאים מגביים.

רקע והליך קודמים

2. נגד המשיב הוגש כתוב אישום בגין ביצוע עבירה של חבלה בכונה חמירה, לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). מעובדות כתוב האישום עולה, כי ביום 17.3.2014, יידה המשיב אבן, מטווח של מטרים בודדים, ופגע בראשו של המתalon, עobar אורח בעל חזות יהודית דתית. כתוצאה לכך נגרמו למATALON חבלות חמורות, ובכלל זה שברים בעצמות הפנים.

בד בבד עם הגשת כתוב האישום, הגישה העוררת בקשה למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים במשפטו. בבקשתה נטען, כי העבירה המיוחסת למשיב מקימה לגבי חזקת מסוכנות, מכוח סעיף 21(א)(ג) סדר הדין הפלילי (סמכיות אכיפה - מעצרים), התשנ"ז-1996 (להלן: חוק המעצרים). כמו כן הודגש בבקשתה, כי נסיבות העבירה, ובهن העובדה שהמתalon הוא עobar אורח תמים, מורות כי אין מקום לחילופת מעצר בעניינו של המשיב. במסגרת דיון בבקשתה למעצר עד תום ההליכים בבית המשפט המחויזי, ביום 31.3.2014, הסכימה בא-כוח המשיב, כי ישן ראיות לכואורה "בעוצמה המסתפיקה להזמנת תסוקיר מעצר ולהמשך המעצר עד לקבלת התסוקיר".

3. בתסוקיר שירות המבחן, שנערך בעניינו של המשיב, פורט הרקע המשפחת שלו, ובבנה חלופת מעצר בדירת המשפחה בבלנדיה, בפיקוח הוריו. לאחר התלבטות רבה, המליך שירות המבחן על שחרורו של המשיב לחילופת המעצר שנבחנה. ביום 13.4.2014, נערך דיון נוסף בבקשתה למעצר המשיב עד תום ההליכים נגדו. במסגרת דיון זה, טענה בא-כוח המשיב, כי נוכחותנו של התסוקיר והמלצת שירות המבחן, יש להורות על שחרורו של המשיב לחילופת מעצר. מנגד, הדגיש בא-כוח העוררת, את הסכנה לביטחון הציבור, הנלמדת מן העבירה שביצעה המשיב. אשר לחילופת המעצר, טען בא-כוח העוררת, כי שירות המבחן עמד על כך שאחיו של המשיב מעורבים בפלילים, וכי עמדתו של האב כלפים וככלפי המשיב היא מגוננת. לדבריו, נסיבות אלה מקשות על האפשרות לשחרור המשיב לחילופת המוצעת. בנוסף, כי החלופה אינה אפשררת פיקוח, שכן היא מצויה בבלנדיה, אשר מעבר לגדר הביטחון.

4. בהחלטתו מיום 13.4.2013, הגיע בית המשפט המחויזי לכל מסקנה, כי יש להורות על שחרורו של המשיב לחילופת מעצר, שכן שהמשיב ישאה בבית הוריו בבלנדיה, וכי נמצא תחת פיקוחם. בהחלטה זו, ייחס בית המשפט חשיבות לכך שהמשיב הינו קטין, אשר לגבי מהו מעצר רק "אמצעי אחרון". כמו כן, ניתן משקל לעברו הפלילי הנקי של המשיב, ולכך שהעבירה בוצעה בצורה ספונטנית, ללא תכנון מוקדם. מנגד, הדגיש בית המשפט המחויזי את חומרת העבירה, וכי הודה בנסיבות הראוייה.

הערר

5. על החלטתו של בית המשפט המחויזי לשחרר את המשיב לחילופת מעצר, הוגש עarer דן. בפתח הדיון בערר, הסכימה בא-כוח המשיב כי מתקיימות ראיות לכואורה לביצוע העבירה, גם אם התשתית הראית היא "דלה", לדבריה. בא-כוח העוררת הדגיש את חומרת הפגיעה במתalon, מבלתי שקדמה לה כל התగורות, את מסוכנותו של המשיב, ואת הבעיתיות הקימית בחילופת המעצר. בא-כוח-

כוח המשיב טענה מנגד, כי המשפט צפוי להמשך זמן רב, לאור כפירתו של המשיב באשמה. הודגש על ידה, כי לא מדובר בידיו בקבוק תבערה, או בידיוaban לעבר מכונית נסועת, אשר מבטאים سيكون חמור יותר לכלל הציבור. עוד הודגש, כי לא נזרקו אבני נסיפות, וכי המשיב פועל, לכואלה, באופן עצמאי ולא חלק מחברה.

דין והכרעה

לאחר שענייתי בערר, והאזנתי בקשר רב לטיעוני הצדדים, הגיעו לכלל מסקנה כי יש מקום להתערב בהחלטתו של בית המשפט קמא ולהוראות על מעצרו של המשיב, עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו. זאת, מאחר שלא שוכנעתי כי יש בחלופת המעצר המוצעת, בכך להפגיג את המסוכנות הנשקפת מן המשיב.

ראשית, נתתי דעתך לכך שהמשיב הוא קטן, המצוי על סף בגירות. כיצד, במסגרת דין במשפט מעצרו של קטן עד לתום ההליכים, יש לבחון בכבוד ראש האפשרות לשחרר את הקטן לחלופת מעצר, שיהא בה כדי להשיג את מטרת המעצר, בדרך פוגענית פחותה בחרותו של הקטן ובטיסותיו שיקומו (בש"פ 12/8127 מדינת ישראל נ' פלוני (18.11.2012); בש"פ 12/5943 מדינת ישראל נ' פלוני (11.9.2012)). ואולם, בית משפט זה חזר וקבע, כי קטינות אינה מרשם לשחרור מעצר, וההחלטה תיעשה בכל מקרה לגופו תוך התחשבות בניסיבות העניין הקונקרטיות (בש"פ 13/8619 מדינת ישראל נ' פלוני (8.1.2014); בשפ 13/506 מדינת ישראל נ' פלוני (29.1.2013); בש"פ 12/5943 מדינת ישראל נ' פלוני (11.9.2012)).

העבירה המייחסת למשיב מקימה חזקת מסוכנות סטטוטורית נגדו, בהתאם לסעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים. המשיב נאשם בכך שהוא גרם חמורה לעובר אורח, ללא שקדמה לכך כל התגוררות. אין חולק, כי ידיaban ממරחק קצר, אל עבר ראשו של אדם, עשוי להוביל לתוצאות הרות אסון (בש"פ 00/7171 מדינת ישראל נ' חמץ, פ"ד נד(4) 729 (2000)). במקורה הנדון, גם התוצאה שנגרמה היא קשה ביותר, כאשר למצלון נגרמו שבירים בעצמות הפנים וחבלות חמורות נוספות, בעוד הוא נזקק לאשפוז ולניתוח בהדרמה כללית. בנסיבות אלה, המסוכנות היא ניכרת, וגם היעדרו של עבר פלילי למשיב, אין בכוחו להפחית מרמת המסוכנות הנשקפת מהמשיב.

ונoch עצמתה של המסוכנות, סבורני כי חלופת המעצר המוצעת, אינה מספקת בכך לענות על מטרות המעצר ולאין את מסוכנותו של המשיב. ראשית, מדובר בכך שהמשיב נמצא בבלנדיה, אשר מצויה מעבר לגדר הביטחון. במקום זה, כוחות הביטחון אינם מבקרים באופן תדרי, ורקים קושי באכיפה ובפיקוח על תנאי חלופת המעצר. שנית, בהחלטה על שחרורו של המשיב לחלופה נקבע, כי המפקחים יהיו הוריו של המשיב. גם בכך מצאתי קושי מסוים, שכן האמור בתסוקיר שירות המבחן, לפיו האב אינו רואה בחומרה את המעשים המייחסים למשיב. לא לモתר הוא להזכיר, כי בשלב של בחינת חלופת מעצר, הוציא אביו של המשיב כי האחרון נמצא בביתו של בנו, ואולם מבדיקה שערכ שירות המבחן עולה כי לאח זה ישנו עבר פלילי, ולפיכך גם שירות המבחן העלה ספקות לעניין התאמתה של חלופה זו. באת-coach המשיב, העלתה במהלך הדיון את האפשרות, כי המשיב יתיצב בתחנת המשטרה בנווה יעקב, פעמיים בשבוע, ואולם גם הצעה זו אינה נותנת מענה הולם לקשיים הקיימים בחלופת המוצעת.

10. בשל מסוכנותו של המשיב, והעדר חלופת מעצר מתאימה, הגעתו לכל מסקנה כי חרף היוטו של המשיב קטן, יש להורות על מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. תוצאה זו אינה קלה, וסבירני כי מענה אפשרי לכך עשוי להיות ניהוליעיל ומהיר של ההליך המשפטי נגד המשיב (השו: בש"פ 251/14 מדינת ישראל נ' פלוני (14.1.2014)). לפיכך, על הצדדים לעשותות מאמץ לתרום לקידום ההליך, ולסייעו תוך פרק זמן סביר. בהתאם, וככל שההליך נגד המשיב לא יסתתיים עד לסופחודש יוני 2014, יהיה מקום לבוחן מחדש את ההחלטה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים.

11. לאור האמור, העරר מתקין ומעצרו של המשיב יוארך עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו.

ניתנה היום, ט"ז בניסן התשע"ד (16.4.2014).

שפט